

# COMUNITĂȚI DEPENDENTE DE PĂDURE

## DEFINIRE & CRITERII DE DESEMNARE

### CONTEXT:

#### Strategia Națională pentru Păduri (SNP30)

**Afirmă existența comunităților locale dependente de pădure în România și propune reglementarea accesului acestora la resursele forestiere:** *“Specificul spațiului rural al României face ca multe comunități să fie dependente de resursele forestiere, iar asigurarea accesului durabil la resursă pentru aceste comunități trebuie inclus în legislația silvică.”*

De cele mai multe ori, interesele comunităților locale nu sunt luate în considerare în mod explicit în luarea deciziilor, ceea ce duce la riscuri majore privind asigurarea condițiilor socio-economice de bază pentru existența și dezvoltarea durabilă a acestora. De aceea, identificarea și evidențierea comunităților rurale dependente de pădure, alături de demersurile pentru asigurarea a accesului acestor comunități la resursele forestiere de care depind, sunt elemente de necesitate surprinse în Direcțiile Strategice de Acțiune (DSA3).

Susținerea intereselor legitime ale acestor comunități tradiționale este o responsabilitate a statului și trebuie înțeleasă ca o necesitate pentru revitalizarea economică și culturală a spațiului rural românesc, continuitatea unor meserii cu beneficii reciproce pentru managementul forestier responsabil și economia locală forestieră. Iar, dacă ne referim la activitățile tradiționale mestesugărești, este esențială și pentru conservarea patrimoniului cultural și etnografic național.



### DEFINIȚIE

#### Comunități locale dependente de pădure

**Comunități locale tradiționale** care **depind** în mare măsură de resursele oferite de pădure pentru asigurarea subzistenței, păstrarea **identității culturale** sau **îmbunătățirea situației economice și sociale**, cu îndeplinirea în mod **cumulativ** a criteriilor descrise în pagina următoare (1-4).

#### Comunități locale tradiționale:

Grup populațional identificabil administrativ (comună, sat, cătun, cartier) sau comunități tradiționale specializate în prelucrarea lemnului (grup ocupațional).

# 1 DEPENDENȚA DE RESURSELE FORESTIERE

SITUAȚII DE DEPENDENȚĂ

1.1

Resursele forestiere sunt **mijloacele de subzistență** ce satisfac (**permanent sau sezonier**) **necesitățile de bază** ale comunităților locale:

- energie pentru încălzirea locuințelor și/sau gătit;
- materiale de construcție a caselor și anexelor gospodărești;
- materie primă pentru obținerea de produse ce asigură veniturile necesare subzistenței populației;



SAU

1.2

Resursele forestiere sunt necesare pentru **continuitatea practicării unor meșteșuguri tradiționale în lemn**, esențiale pentru păstrarea **identității culturale** a unor zone etnografice.



SAU

1.3

**Economia locală forestieră**, bazată pe administrarea, recoltarea și procesarea resurselor oferite de pădure, are o **contribuție semnificativă** (cea mai mare pondere ocupațională și/sau depășește o treime din totalul forței de muncă disponibile la nivel local) în ansamblul economiei locale și contribuie la dezvoltarea durabilă a comunităților locale **în cauză**. Resursele forestiere asigură **condiții socio-economice de bază pentru dezvoltarea rurală**.



ȘI

# 2 FEZABILITATEA PROCURĂRII RESURSELOR FORESTIERE DIN ALTE ZONE

Σ

EXCLUSIVITATE

2.1

Comunitățile în cauză **nu au acces la alte resurse /resurse alternative** din cauza lipsei unei infrastructuri adecvate;

SAU

2.2

Nu este **fezabilă procurarea resurselor forestiere** din alte zone (valabil pentru situațiile de dependență **1.2 și 1.3**), fie datorită:

- costurilor mari de transport - condiționalite impusă de necesitatea asigurării viabilității economice sau de politicile de mediu privind neutralitatea climatică; sau
- calității materialului lemnos pretabil pentru meșteșuguri.

## Atenție!

Pentru a valida îndeplinirea criteriilor 2.1 sau 2.2 trebuie confirmată o **relaționare clar identificabilă** între pădurile care oferă resursele forestiere în condițiile (1.1), (1.2) sau (1.3) și comunitățile locale în cauză. Atât comunitățile, cât și pădurile, **pot fi identificate și cartate în mod clar**, tocmai în sensul în care pentru aceste păduri trebuie adaptate strategiile de management prin implicarea/consultarea acestor comunități.



ȘI

# 3 ACTIVITĂȚI TRADIȚIONALE CARE ȚIN DE LUCRUL LA PĂDURE SAU DE PRACTICAREA LEMNĂRITULUI

TRADIȚIONAL

Relațiile de condiționalitate (1.1), (1.2) sau (1.3) **acționează de o lungă perioadă de timp** (cel puțin **3 generații**). Utilizarea resurselor oferite de pădure a devenit parte integrantă a vieții socio-economice și a identității culturale a acestor comunități.



ȘI

# 4 RECOLTAREA RESURSELOR NU CONTRIBUIE LA DEGRADAREA PĂDURILOR

DURABIL

Continuitatea asigurării resurselor forestiere presupune **conservarea structurii pădurilor în cauză**, la nivel de peisaj forestier, și **NU** acționează în sensul **degradării pădurilor**.



## CE TREBUIE FĂCUT?

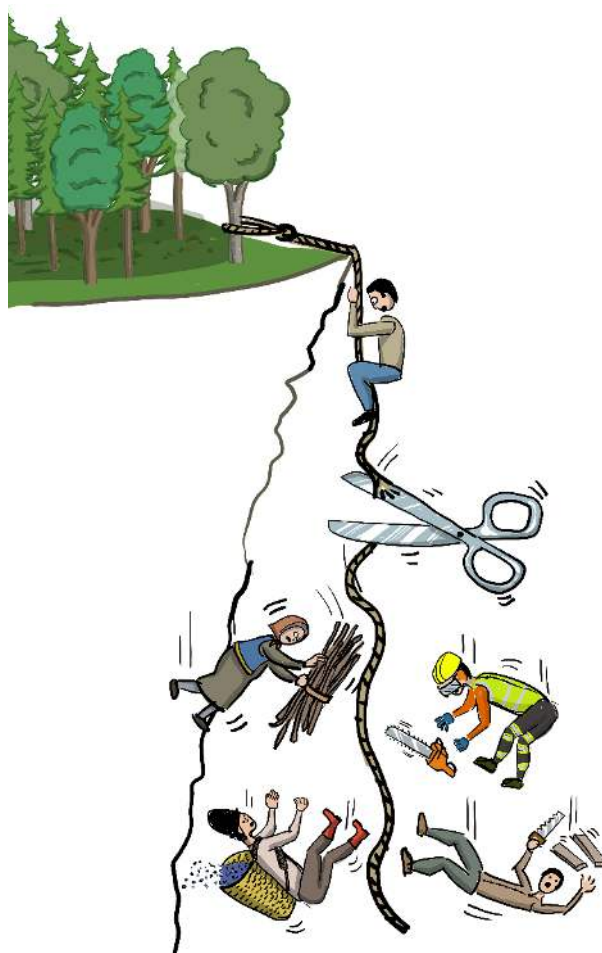
1. Noul Cod Silvic, aflat în [plin proces de elaborare](#), ar trebui să cuprindă definierea conceptului de “comunități dependente de pădure” și să instituie criteriile aferente pentru desemnare și identificare.
2. Legislația transversală cu privire la comunitățile defavorizate ar trebui să preia conceptul de comunități dependente de resursele oferite de păduri (OR. 3.3).
3. Legislația subsecventă, elaborată în urma unui proces participativ, ar trebui să precizeze indicatorii de desemnare și procedurile de identificare: roluri și responsabilități instituționale, proces de desemnare.



## DEZIDERAT

Prevenirea impactului potențial negativ asupra comunităților locale dependente de păduri – în situația în care nu există alte alternative fezabile de asigurare a resurselor forestiere de care depind:

1. Luarea în considerare a impactului asupra comunităților locale dependente de resursele forestiere în elaborarea propunerilor de dezvoltare la nivel de document programatic, înainte de luarea deciziei finale în legătură cu promovarea acestora.
2. Să se asigure implicarea adecvată (transparentă și proactivă) a comunităților în procesul de planificare și decizional cu privire la strategiile de management care vizează gestionarea pădurilor de care depind.
3. Reglementarea unor mecanisme echitabile prin care să se asigure accesul comunităților la resursele de bază necesare, prin care să se încurajeze afacerile locale din domeniul forestier și să sporească contribuția pădurii la dezvoltarea socio-economică a comunităților.
4. Să se asigure o tranziție justă pentru aceste comunități, în situația în care ajung să fie dezavantajate prin adoptarea unor măsuri de interes național/comunitar care limitează utilizarea resurselor naturale de care acestea depind.

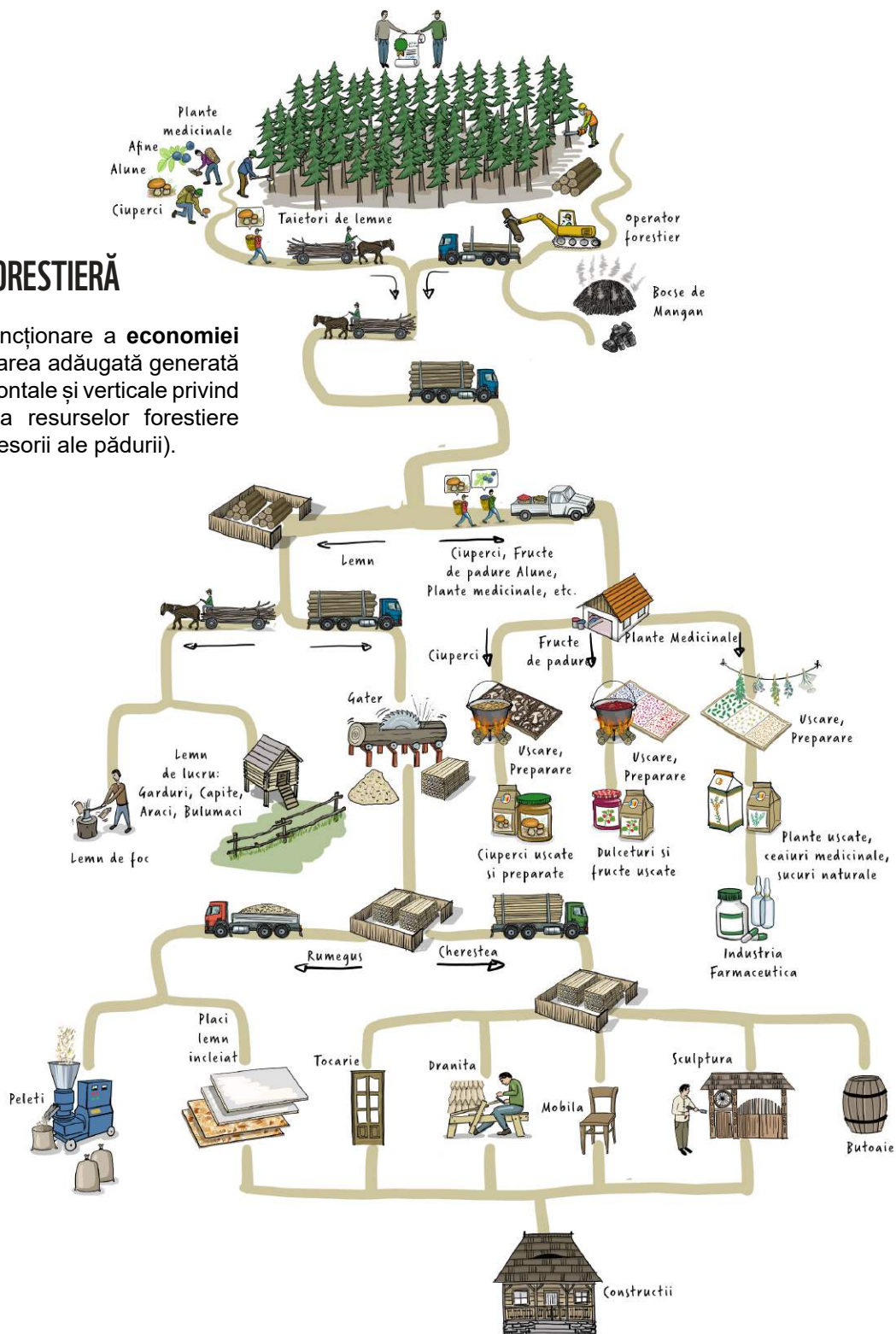


## IMPACTUL SOCIO-ECONOMIC

Ilustrarea impactului socio-economic în situația în care comunitățile locale dependente de pădure nu mai au acces la resursele oferite de pădure. Efectul asupra comunităților este același chiar și în situația în care se instituie doar mecanisme de compensare pentru proprietarii de păduri cărora le sunt impuse restricții.

## ECONOMIA LOCALĂ FORESTIERĂ

Ilustrarea modului de funcționare a **economiei locale forestiere** și valoarea adăugată generată prin lanțurile valorice orizontale și verticale privind recoltarea și prelucrarea resurselor forestiere (i.e. lemn și produse accesorii ale pădurii).



## CONTRIBUTORI

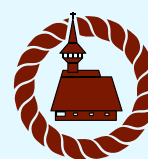


ROMÂNIA RURALĂ

Asociația pentru dezvoltarea durabilă a comunităților locale "România Rurală" (ARR)



Asociația WWF Romania



MUZEUL MARAMUREȘAN

Dr. Ing. Boroica Ioan  
Muzeul Maramureșului.



WWF Romania - FONDUL MONDIAL PENTRU NATURĂ

Bd. Tudor Vladimirescu nr. 29, sector 5, București, 050881, România. Tel. +40 21 317 49 96  
office@wwf.ro | [www.wwf.ro](http://www.wwf.ro)